

Bruxelles, 19 august 2020
(OR. en)

10160/20

**Dosar interinstituțional:
2020/0179(COD)**

**CULT 40
AELE 29
EEE 24
CODEC 725**

PROPUNERE

Sursă:	Secretara generală a Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	18 august 2020
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2020) 384 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de modificare a Deciziei nr. 445/2014/UE de instituire a unei acțiuni a Uniunii în favoarea evenimentului „Capitale europene ale culturii” pentru anii 2020-2033

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2020) 384 final.

Anexă: COM(2020) 384 final

Bruxelles, 18.8.2020
COM(2020) 384 final

2020/0179 (COD)

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei nr. 445/2014/UE de instituire a unei acțiuni a Uniunii în favoarea evenimentului „Capitale europene ale culturii” pentru anii 2020-2033

(Text cu relevanță pentru SEE)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Acțiunea „Capitale europene ale culturii” (CEC) este reglementată prin Decizia nr. 445/2014/UE¹ pentru titlurile aferente anilor 2020-2033. În anexă, decizia include o listă cronologică indicând data la care fiecare stat membru (două state membre pe an) sau țară candidată ori potențial candidată, care participă la programul „Europa creativă” sau la programele ulterioare ale Uniunii de sprijinire a culturii, va avea dreptul de a găzdui acțiunea. Competițiile pentru titlul de CEC sunt lansate cu șase ani înainte de începerea anului pentru care este acordat titlul, odată cu publicarea cererilor de depunere a candidaturilor de către autoritatea competentă.

Decizia (UE) 2017/1545² a extins acțiunea la orașe din țările membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt părți la Acordul privind Spațiul Economic European și participă la programul „Europa creativă” sau la programele ulterioare ale Uniunii de sprijinire a culturii. Calendarul anexat la Decizia nr. 445/2014/UE a fost înlocuit în mod corespunzător cu calendarul anexat la Decizia (UE) 2017/1545.

Obiectivele generale și specifice ale acțiunii CEC sunt descrise în articolul 2 al Deciziei nr. 445/2014/UE. Acestea sunt: protejarea și promovarea diversității culturilor din Europa, stimularea contribuției culturii la dezvoltarea pe termen lung a orașelor, îmbunătățirea gamei, a diversității și a dimensiunii europene ale ofertei culturale în orașe, inclusiv prin intermediul cooperării transnaționale, extinderea accesului și a participării la cultură, consolidarea capacității sectorului cultural și a legăturilor sale cu alte sectoare, conturarea mai fermă a profilului internațional al orașelor prin intermediul culturii.

Atingerea acestor obiective, care este legată de mobilitate, deplasare, organizarea de evenimente și participarea publicului, este grav compromisă de pandemia de COVID-19, care a avut consecințe negative asupra punerii în aplicare și pregătirii CEC în prezent și în viitor.

Decizia nr. 445/2014/UE nu asigură flexibilitatea necesară pentru a lua în calcul astfel de circumstanțe extraordinare.

Prin urmare, realizarea obiectivelor acțiunii CEC în astfel de circumstanțe ar impune modificarea Deciziei nr. 445/2014/UE. Această modificare nu trebuie să se abată de la principiile, normele și procedurile inițiale ale deciziei, ci să se limiteze la ceea ce este strict necesar în această situație fără precedent.

Cele mai afectate CEC sunt, în mod evident, cele care ar trebui să își pună în aplicare programul anul acesta (cele două CEC care dețin titlul aferent anului 2020) sau cele care ar trebui să își accelereze activitățile pregătitoare pentru a fi pregătite la timp anul viitor (cele trei CEC care dețin titlul aferent anului 2021). Cele două CEC din 2022 și cea din 2023 sunt mai puțin afectate deoarece încă mai au timp suficient să se gândească temeinic la modul în care să își modifice programele pentru a lua în calcul diversele scenarii restrictive din viitor.

¹ Decizia nr. 445/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de instituire a unei acțiuni a Uniunii în favoarea evenimentului „Capitale europene ale culturii” pentru anii 2020-2033 și de abrogare a Deciziei nr. 1622/2006/CE (JO L 132, 3.5.2014, p. 1).

² Decizia (UE) 2017/1545 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2017 de modificare a Deciziei nr. 445/2014/UE de instituire a unei acțiuni a Uniunii în favoarea evenimentului „Capitale europene ale culturii” pentru anii 2020-2033 (JO L 237, 15.9.2017, p. 1).

Ambele CEC din 2020 au fost nevoite să amâne sau să anuleze toate evenimentele începând cu luna martie 2020, fără a avea o idee clară în privința momentului în care situația va reveni la normalitate. În practică, acestea sunt împiedicate să-și pună în aplicare anul de CEC și să-și valorifice activitățile pregătitoare realizate cu succes. O posibilă prelungire a programelor culturale aferente CEC 2020 în anul 2021 – deși nu ar compensa pierderea enormă suferită de cele două orașe – ar pune mai mult în lumină și într-o perspectivă nouă activitățile celor două CEC 2020 în primele luni ale anului 2021. De asemenea, prelungirea le-ar permite să beneficieze de atenția asociată mărcii CEC pentru o perioadă mai mare de timp.

Mai mult, pandemia de COVID-19 a dus la un nivel mare de nesiguranță în aproape toate domeniile asociate cu anul de CEC 2021 în ceea ce privește perspectivele de finanțare incerte din partea partenerilor publici și privați, regulile necunoscute privind siguranța care afectează atât activitățile participative cu cetățenii, cât și tipurile de evenimente care se vor autoriza, precum și restricțiile de călătorie care reduc fluxurile turistice și posibilitățile de încheiere a parteneriatelor europene/internaționale. Măsurile preventive au încetinit ritmul activităților pregătitoare ale celor trei CEC 2021 până la un punct critic în care, în condiții normale, ar trebui să-și intensifice eforturile. Echipele responsabile cu punerea în aplicare au fost în izolare timp de câteva luni, iar supraviețuirea pe plan economic a potențialilor parteneri contractuali este incertă. Prin urmare, se recomandă amânarea celor trei CEC 2021 pentru 2022 sau 2023.

În urma retragerii Regatului Unit din Uniune, un singur oraș este programat să dețină titlul de CEC în 2023. Amânarea a două din cele trei CEC 2021 pentru 2023 ar fi o decizie mai echilibrată: ar exista trei CEC în 2022 și trei în 2023. O astfel de abordare echilibrată ar maximiza vizibilitatea acțiunii CEC.

Pentru a ține seama de împrejurările descrise mai sus, mai precis pentru a da posibilitatea celor două CEC 2020 să își prelungească programele culturale în 2021 și pentru a amâna anii în care țările cu CEC 2021 vor putea să găzduiască acțiunea, este necesară modificarea Deciziei nr. 445/2014/UE.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

• Temeiul juridic

Prezenta propunere modifică Decizia nr. 445/2014/UE de instituire a unei acțiuni a Uniunii în favoarea evenimentului „Capitale europene ale culturii” pentru anii 2020-2033 și, prin urmare, are la bază același temei juridic, și anume articolul 167 alineatul (5) din TFUE.

• Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)

Având în vedere că Decizia nr. 445/2014/UE este un act juridic al Uniunii, aceasta nu poate fi modificată decât printr-un act legislativ echivalent. Statele membre nu pot acționa individual.

• Proporționalitatea

Modificările propuse sunt adecvate pentru a răspunde situației extraordinare create în ceea ce privește CEC 2020 și 2021 prin asigurarea unor condiții mai favorabile care să le permită să își pună în aplicare programele și activitățile culturale într-un mod care ar asigura atingerea obiectivelor acțiunii.

Modificările propuse nu depășesc ceea ce este necesar pentru a atinge obiectivul de mai sus, acestea fiind limitate la modificări care privesc anii 2020 și 2021, când se preconizează că impactul pandemiei va fi cel mai mare.

- **Alegerea instrumentului**

Decizia nr. 445/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului este un act juridic al Uniunii și nu poate fi modificată decât printr-un act legislativ echivalent.

3. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE

De la declanșarea pandemiei de COVID-19, Comisia Europeană a păstrat legătura și a fost într-un dialog permanent cu echipele de punere în aplicare din toate CEC 2020-2023 în diferite contexte individuale, bilaterale și colective, cu scopul de a înțelege mai bine impactul pandemiei asupra punerii în aplicare și pregătirii evenimentului „Capitale europene ale culturii” în prezent și în viitor. Totodată, echipele de punere în aplicare au stabilit legături cu consiliile lor respective, precum și cu autoritățile de la nivel local, regional și național, cu scopul de a explora împreună cu acestea cele mai bune locuri pentru a merge mai departe. De asemenea, Comisia a fost contactată direct de anumite autorități naționale (Irlanda, România, Grecia, Lituania, Luxemburg, Ungaria și Serbia).

Mai exact, s-au organizat patru reuniuni comune online pe parcursul acestei perioade: la 2 aprilie, teleconferință comună cu cele două CEC 2020 și reprezentanții ministerelor culturii din Irlanda și Croația; la 29 aprilie, reuniune comună online cu cele două CEC 2022; la 30 aprilie, reuniune comună online cu cele trei CEC 2021; la 5 mai, reuniune comună online cu cele opt CEC 2020-2023.

La invitația Comisiei, fiecare CEC 2020, 2021, 2022 și 2023 a trimis Comisiei o scrisoare (majoritatea semnate în comun de ministerul/ministrul culturii aferent) pentru a indica dacă sunt dispuse să prelungească/să amâne programele culturale ale anului pentru care este acordat titlul și să-și justifice poziția în detaliu.

Următoarele paragrafe oferă o imagine de ansamblu asupra rezultatului acestui proces de consultare.

Cele două CEC 2020 sunt cel mai grav afectate în mod direct. Ambele au fost nevoite să amâne sau să anuleze toate evenimentele începând cu luna martie 2020, fără a avea o idee clară în privința momentului (și a posibilității) în care situația va reveni la normalitate. În practică, acestea sunt împiedicate să-și pună în aplicare anul CEC și să-și valorifice investiția masivă realizată. Ambele echipe CEC de punere în aplicare au fost nevoite să concedieze personal și sunt într-o stare de semi-hibernare.

În ceea ce privește cele trei CEC din 2021, pandemia a generat un nivel foarte ridicat de nesiguranță în aproape toate domeniile asociate pregătirii acestora: perspectivele de finanțare incerte din partea partenerilor publici și privați, regulile viitoare necunoscute privind siguranța care afectează atât activitățile participative, cât și tipurile de evenimente care se vor autoriza, precum și restricțiile de călătorie care reduc fluxurile turistice și posibilitățile de încheiere a parteneriatelor europene/internaționale. Măsurile preventive au încetinit ritmul activităților pregătitoare ale celor trei CEC 2021 până la un punct critic în care, în condiții normale, ar trebui să-și intensifice eforturile, situație generată de faptul că echipele însărcinate cu punerea în aplicare au fost în izolare, iar supraviețuirea pe plan economic a potențialilor parteneri contractuali este incertă.

Cele două CEC din 2022 și CEC din 2023 sunt mai puțin afectate deoarece încă mai au timp suficient să se gândească temeinic la modul în care să își modifice programele pentru a lua în calcul diversele scenarii restrictive din viitor.

În concluzie, reiese că acțiunile CEC 2020-2023 nu sunt afectate în același fel de pandemie.

Cele mai afectate sunt, în mod evident, acele CEC care ar trebui să își pună în aplicare programul anul acesta (cele două CEC care dețin titlul aferent anului 2020) sau cele care ar trebui să își accelereze activitățile pregătitoare pentru a fi pregătite la timp anul viitor (cele trei CEC care dețin titlul aferent anului 2021).

De asemenea, merită menționat că o CEC din același an poate fi afectată diferit deoarece măsurile de izolare nu au fost aceleași în toată Europa, reziliența sectorului cultural și capacitatea financiară a autorităților de la nivel local, regional și național ale acestora nu sunt aceleași și/sau nu au atins același nivel de dezvoltare în materie de pregătire când au fost lovite de pandemie, unele fiind surprinse într-un moment în care au fost nevoite să ia măsuri foarte rapid.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Propunerea Comisiei nu are nicio implicație bugetară directă. Premiul Melina Mercouri acordat sub forma unei sume de bani fiecărui oraș desemnat până la sfârșitul lunii martie din anul pentru care este acordat titlul, în conformitate cu condițiile specificate în articolul 14 al deciziei și costurile legate de activitățile membrilor grupului de experți desemnați de instituțiile și organele Uniunii sunt acoperite din resursele existente ale programului „Europa creativă” pentru cadrul financiar 2014-2020 sau vor fi acoperite de programele ulterioare ale Uniunii de sprijinire a culturii pentru perioada de după 2020. În plus, propunerea nu va conduce la un număr mai mare de Capitale europene ale culturii pentru perioada 2020-2033.

5. ALTE ELEMENTE

În propunerea sa, Comisia propune:

- să permită statelor membre din calendarul stabilit în anexă să fie mai mult de două pentru anul 2023;
- să acorde CEC desemnate de Croația și Irlanda pentru 2020 posibilitatea de a-și pune în aplicare programele până la 30 aprilie 2021, fără a modifica anul desemnării;
- să amâne anul în care România și Grecia au dreptul de a găzdui titlul de CEC din 2021 până în 2023;
- să amâne anul în care o țară candidată sau potențial candidată are dreptul de a găzdui titlul de CEC din 2021 până în 2022;
- să confirme valabilitatea proceselor la care se face referire în articolele 7 - 11 și în articolul 13 din Decizia nr. 445/2014/UE, care s-au încheiat deja pentru anul pentru care este acordat titlul 2021 (doar anul pentru care este acordat titlul modificându-se astfel cum s-a indicat mai sus);
- să actualizeze în mod adecvat datele de transmitere a evaluărilor finale pentru cele două
CEC 2020.

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei nr. 445/2014/UE de instituire a unei acțiuni a Uniunii în favoarea evenimentului „Capitale europene ale culturii” pentru anii 2020-2033

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 167 alineatul (5),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor³,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Obiectivele acțiunii „Capitalele europene ale culturii”, potrivit articolului 2 al Deciziei nr. 445/2014/UE sunt protejarea și promovarea diversității culturilor din Europa, stimularea contribuției culturii la dezvoltarea pe termen lung a orașelor, îmbunătățirea gamei, a diversității și a dimensiunii europene ale ofertei culturale în orașe, inclusiv prin intermediul cooperării transnaționale, extinderea accesului și a participării la cultură, consolidarea capacității sectorului cultural și a legăturilor sale cu alte sectoare, conturarea mai fermă a profilului internațional al orașelor prin intermediul culturii.
- (2) Atingerea acestor obiective presupune mobilitate, deplasare, organizarea de evenimente și participarea publicului, care sunt extrem de dificil sau chiar imposibil de realizat în perioada pandemiei de COVID-19.
- (3) Ca o consecință directă a măsurilor de limitare a mișcării persoanelor luate în toată Europa, spațiile culturale au fost închise și evenimentele culturale au fost anulate sau amânate pentru o perioadă nedeterminată de timp. Proiectele de cooperare culturală de la nivel european și internațional au fost încetinite în mod radical din cauza limitărilor impuse în ceea ce privește trecerea frontierelor. În cele din urmă, din cauza veniturilor în scădere rapidă și a nevoilor emergente legate de sănătatea publică, autoritățile de la nivel local și regional și guvernele naționale se află sub o presiune bugetară sporită. De asemenea, în prezent, sponsorizarea privată a culturii devine din ce în ce mai dificilă deoarece nu există niciun eveniment public de sponsorizat sau întreprinderile acordă prioritate activităților de sponsorizare legate de sănătatea publică.
- (4) Capitalele europene ale culturii actuale și viitoare sunt afectate în proporții diferite, care depind în principal de anul pentru care este acordat titlul. Se pare că impactul este

³ JO C , , p. .

cel mai puternic asupra punerii în aplicare a celor două Capitale europene ale culturii în 2020 și asupra pregătirii celor trei Capitale europene ale culturii din 2021.

- (5) Cele două Capitale europene ale culturii din 2020 au fost nevoite să amâne sau să anuleze toate evenimentele începând cu luna martie 2020, fără a avea o idee clară în privința momentului (și a posibilității) în care situația va reveni la normalitate. În practică, acestea sunt împiedicate să-și pună în aplicare anul în calitate de Capitală europeană a culturii și să-și valorifice investiția masivă realizată.
- (6) În ceea ce privește cele trei Capitale europene ale culturii din 2021, pandemia a generat un nivel foarte ridicat de nesiguranță în aproape toate domeniile asociate pregătirii acestora: perspectivele de finanțare incerte din partea partenerilor publici și privați, regulile viitoare necunoscute privind siguranța care afectează atât activitățile participative, cât și tipurile de evenimente care se vor autoriza, precum și restricțiile de călătorie care reduc fluxurile turistice și posibilitățile de încheiere a parteneriatelor europene. Măsurile preventive au încetinit ritmul activităților pregătitoare ale celor trei Capitale europene ale culturii din 2021 până la un punct critic în care, în condiții normale, ar trebui să-și intensifice eforturile, situație generată de faptul că echipele însărcinate cu punerea în aplicare au fost în izolare, iar supraviețuirea pe plan economic a potențialilor parteneri contractuali este incertă.
- (7) Decizia nr. 445/2014/UE nu asigură flexibilitatea necesară pentru a lua în calcul astfel de circumstanțe extraordinare, mai precis nu include nicio dispoziție privind prelungirea sau amânarea anului în care unui anumit oraș îi este acordat titlul de Capitală europeană a culturii.
- (8) Prin urmare, Decizia nr. 445/2014/UE trebuie modificată într-un mod care să fie adaptat strict la nevoia de a aborda această situație excepțională pentru a permite orașelor deținătoare ale titlului de Capitală europeană a culturii, care sunt cel mai afectate de pandemie, să își pună în aplicare programele astfel încât să fie posibilă atingerea obiectivelor acțiunii.
- (9) În urma unui proces consultativ care a implicat orașele și statele membre vizate, s-a ajuns la concluzia că este oportun să se acorde orașelor desemnate de Croația și Irlanda ca fiind CEC pentru 2020 posibilitatea de a-și continua punerea în aplicare a programelor până la 30 aprilie 2021, fără a modifica anul desemnării. Prin urmare, articolele 3, 4 și 16 ale Deciziei nr. 445/2014/UE trebuie modificate în consecință.
- (10) În urma unui proces consultativ care a implicat orașele și statele membre vizate, s-a ajuns la concluzia că anul în care România și Grecia vor avea dreptul de a găzdui titlul de Capitală europeană a culturii trebuie amânat din 2021 până în 2023, iar anul în care o țară candidată sau potențial candidată are dreptul de a găzdui titlul de CEC din 2021 până în 2022. Prin urmare, articolul 3 al Deciziei nr. 445/2014/UE și calendarul prevăzut în anexa la respectiva decizie trebuie modificate în consecință. Decizia nu trebuie să afecteze valabilitatea proceselor la care se face referire în articolele 7 - 11 și în articolul 13, care s-au încheiat deja pentru anul pentru care este acordat titlul 2021,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia nr. 445/2014/UE se modifică după cum urmează:

- (1) Articolul 3 se modifică după cum urmează:
 - (a) al doilea paragraf al alineatului (2) se înlocuiește cu următorul text:

„Titlul se acordă în fiecare an cel mult unui oraș din fiecare dintre cele două state membre care figurează în calendarul prevăzut în anexă (denumit în continuare «calendarul») și, în anii relevanți, unui oraș dintr-o țară membră a Asociației Europene a Liberului Schimb care este parte la Acordul privind Spațiul Economic European («țară AELS/SEE»), dintr-o țară candidată ori potențial candidată sau unui oraș dintr-o țară care aderă la Uniune în condițiile prevăzute la alineatul (5). În 2023, cel mult un oraș din fiecare dintre cele trei state membre care figurează în calendarul prevăzut în anexă va deține titlul.”;

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„Orașele din statele membre au dreptul de a li se acorda titlul pentru un an conform ordinii în care figurează statele membre în calendar. Orașele deținătoare ale titlului în 2020 au posibilitatea de a continua punerea în aplicare a programului lor cultural până la 30 aprilie 2021, fără a necesita modificarea anului pentru care este acordat titlul.”

(2) La articolul 4 alineatul (2), al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Programul cultural se desfășoară pe durata anului pentru care este acordat titlul și este special creat pentru titlu, în conformitate cu criteriile prevăzute la articolul 5. Orașele deținătoare ale titlului în 2020 au posibilitatea de a continua punerea în aplicare a programului lor cultural până la 30 aprilie 2021.”

(3) La articolul 16 alineatul (1) se adaugă al cincilea paragraf, după cum urmează:

„Orașele deținătoare ale titlului în 2020 întocmesc rapoartele de evaluare și le transmit Comisiei până la 30 aprilie 2022.”

(4) Anexa se înlocuiește cu textul anexei la prezenta decizie.

Articolul 2

Rămân valabile procedurile menționate la articolele 7-11 și la articolul 13 alineatul (2) litera (a) din Decizia nr. 445/2014/UE, care s-au încheiat deja pentru anul pentru care este acordat titlul 2021. Anul pentru care este acordat titlul se modifică în conformitate cu anexa la prezenta decizie.

Articolul 3

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele